

אד.

פרוטוקול מס. 9

מישיבת ועדת העבודה
שהתקיימה ביום ג', י"ז בסיון, תשי"ב - 10.6.52 בשעה 10.30

- נוכחים : היו"ר ע. גוברין
 ר. בסטובי
 י. הראל
 א. וילנסקה
 מ. חזבי
 ג. טברסקי
 ח. למדן
 א. סטופ
 א. שוסטק
 ר. סרי
 א. תבורי

- מוזמנים: גב' סמיר
 י. אמיר
 מר וילנברג
 מר קלייף
- מסדר הבטחון {
- מסדר המספטים - מר סלגי
- הלסכה המספטית של מסדר העבודה - מר ססה לוין

סדר-היום: חוק הנכים, תשי"ב - 1952 (תיקון).

היו"ר ע. גוברין: אני פותח את הישיבה.

לפני שנחיל לעסק בעצם החוק על כל סעיפיו, עלינו להעמיד להכרעה מוקדם 4 נקודות יסוד:

- (א) הצמדה או אי הצמדה;
- (ב) העלאת תגמול היסוד;
- (ג) הכללת נכים מ-35% עד 50% במסגרת מקבלי תגמולים חדשים;
- (ד) שינוי צפיטת ההפחתות.

אני מציע כי נתחיל בוויכוח כללי ועוד בישיבה זו נערוך הצבעות על 4 נקודות יסוד אלו. לאחר מכן נבחר ועדת

א.ד.

היו"ר ע. גוברין:

מצומצמת טעמוק בחוק עצמו ותתאים את הסעיפים להחלטות העקרוניות
סנקבל בישיבה זו.

הראל:

אני חושב סדרישת הנכים לאכללת נכים בדרגות
נכות של 35% עד 50% בין מקבלי התגמולים
החדשיים היא מוצדקת. איני רוצה להכנס עתה לשאלת הנוהג בארצות אחרות
אבל בהרבה ארצות מתחיל התגמול החדשי לנכים של 20% ומעלה במקום הענקת
חד פעמית. היתה לי הזדמנות לשוחח עם רופאים קובעים את אחוזי הנכות
ונזכחתי לדעת כי בו בזמן שלנפגעי עבודה - בגלל הרבה סיבות - קובעים
את אחוז הנכות על הגבול העליון, לנכים של הצבא קובעים זאת על הגבול
התחתון. אני חושב שהדרישה לתגמול חדשי החל מ-35% אינה סוגזמת כל
עיקר, ואיני יודע אם בעתיד לא תבוא דרישה להנסיך את האחוז. אמנם
הנימוק של בא-כח הנכים היה שאלת חוסר העבודה, אבל גם אם לא נתחשב
כלל בנימוק זה עלינו להרחיב את המסגרת ולכלל את הנכים בדרגות נכות של
35% עד 50% בין מקבלי תגמולים חדשיים.

הפחתות.

אני רואה פגם גדול בעצם שיטת
ההפחתות. אני סבור שזו איננה שיטה בריאה בסובן הפסיכולוגי. ברוב
הארצות לא קיימת שיטה של הפחתות, יכולה להיות שיטה של תוספות אבל
לא של הפחתות. אני מתכוון לומר בזה שהתגמול לנכה צריך להיות יותר
נמוך מזה שאנו קובעים, עם תוספת מובטחת למקרה של חוסר עבודה. למי
ספקיר את הבעיה בארצות אחרות ברצוני להזכיר כי באנגליה - מבלי להכנס
לפרטי השיטה הנהוגה שם - קיימות שתי תוספות: האחת כללית בקטר לביטוח
הלאומי, והשניה - תוספת בגלל הנכות.

אם ניגסים לבעיית הנכים של 100% מנקודת-ראות
שהם מסוגלים לעבודה - והפרינציפ הוא שכל נכה מסוגל לעבודה בתנאי סיקום
מקצועי-כלכלי - הרי שהשיטה המקובלת באנגליה היא הנכונה. יש לתת לנכה
תגמול חוסר עבודה, יהיה זה חוסר עבודה ספני שהוא אינו מסוגל לעבודה
בגלל מצב בריאות, או ספני שאינו מסוגל לעבודה כי טרם הגיע לסיקום מקצועי
כתאים או בגלל מצב של חוסר עבודה כללי בארץ. אל נטכח כי האפשרות של
הנכה להטיג עבודה תלויה בניקום, אם יש חוסר בכוח אדם יהיה יותר קל
לנכה למצוא עבודה, ואם יטרור מצב של חוסר עבודה כללי ואבטלה, תהיה
הטגת העבודה לנכה כרוכה בקסיים גדולים.

אני מציע לבטל את שיטת ההפחתות ולהנהיג

במקומה שיטה של תוספות למקרה על חוסר עבודה. אני סבור כי לשיטת
התוספות יש 2 יתרונות חשובים: היא מגדילה את הרצון והסאיפה של הנכה
לעבוד, והיא גם תחסוך לאוצר תשלום של תגמולים די גבוהים במקרה שהנכה
עובד ומסתכר סכומים די ניכרים.

אני מעורר שאלה זו אם כי אני יודע כי היא

מערערת את יסודות החוק ומעמידה אותו על בסיס אחר לגמרי, וברצוני לסאולל
האם החברים רואים אפשרות להכנס לשאלה זו או שהם סבורים שלא כדאי
להכניס רביזיה בשיטה הקיימת.

היו"ר ע. גוברין:

הדבר מחייב אותנו לפתוח מחדש בוויכוח על
שיטת ההפחתות. ברצוני לסאולל את דעת החברים,
אם הם סבורים שעלינו להתחיל לדון בריביזיה של החוק או להמשיך בוויכוח
בהתאם לשיטה הנוכחית.

החלט: מססיכים את הוויכוח על השיטה הנוכחית.

אה.

ה. למדן:
כל הזמן אני מתלבטת ומחפסת מוצא כיצד להגיע לכך שהזכאים יקבלו את מה שהם ראויים לקבל, ויחד עם זה לא לפגוע ברצונם וסאיפתם לעבודה, זו היא נקודת המוצא שלי, כיוון שאני חושבת שאין שיקום יותר טוב מאשר עבודה.

הצעותי הן:

- (1) אני מבונה פעזכות לתגמול חדשי - אם כי תגמול יותר נמוך - מגיעה גם לנכים של 35%, ולא רק בתקופה של חוסר עבודה אלא במסך כל הזמן;
- (2) אני מציעה לעשות חלוקה בוספת של הנכים, ולהעניק לנכים של 80% - 100% דרגת תגמול מיוחדת, יותר גבוהה, כיוון שהסיכויים של נכים אלה להסתדר בעבודה ולספר את מצבם הכלכלי הם קטנים מאשר סיכויי נכים בדרגות נכות יותר נמוכות;
- (3) הפחתות. כל נכה זכאי לשחרור מהפחתה אם הכנסתו מגיעה לסכום התגמול של נכה 100%, כל הכנסה העולה על תגמולו של נכה 100% צריכה לגרור אחריה הפחתה, לפי דירוג שנקבע;
- (4) הצמדה. אני בעד הצמדה, ולאן דוקא לדרגה מסלית, אבל התגמול צריך להיות צמוד למטהו, כדי שגם כל העלאה כללית בסכר יועלה התגמול באופן אוטומטי.

ג. טברסקי:

אני חושבת שאין מקום לדבר על הצמדה, אבל יש לבחון את ההצעה של הגדלת תגמול היסוד.
אני תמימת דעים עם ההצעה שיש להבדיל בין נכה העובד בסכר לבין נכה בעל עסק פרטי, ולקבוע לסוג הראשון הכנסה שאינה גוררת הפחתה כשיעור תגמול של נכה 100%, ולסוגי - לבעל עסק פרטי - רק תגמול של 75%.

ברצוני להזכיר לך הרואל כי קיימת מחלקה מיוחדת הדואגת לסידור הנכים בעבודה, יש מכסות עבודה סמוכסחות לנכים בכל מקום עבודה ומפעל, והחטט שלו מפני חוסר עבודה אינו כל-כך מוצדק. מנסיוני אני יכולה לספר לכם כי נכים קטים ביותר מצאו את סידורם הטלא בעבודה, ואפילו נטולי אנרים.

אני מבונה איפוא שכל המאמצים צריכים להיות מכוונים לשיקום ולסידור, ואם באמת יש נכה של 35% אשר לא הצליח להסתדר בעבודה, רק אז יש להעניק לו תגמול חדשי.

הינו"ר ע. גוברין:

הצמדה. אני נבד הצמדה לדרגת סכר של פקידים המדינה היות וסכרם אינו נקבע על-ידי הכנסת התגמולים הטביעים לנכים ומספחות החללים הם בסמכותה של הכנסת, ואיני מוכן לוותר על סמכות הכנסת בענין שמסר להכרעתה.

החברים שאלו כאן סאלה רצינית, שאני חייב להסיב עליה: מה יהיה גורל הנכים כאשר תחול העלאה כללית של הסכר ברצוני להזכיר כי החוק אינו תלוי דוקא במטסלה, כל חבר-כנסת יכול - ויש לו זכות לכך - לתבוע דיון בחוק על-מנת להכניס בו שינוי או תיקון. הייתי יכול להתפק בעמדה פורמאלית זו, אבל נראה לי שהיא נוקטה מדי, ואני מחפס לי

מד.

היו"ר ע. גוברין:

דרך או טעיף שיאפשר לוועדת העבודה למפרע - עם כל תבונה רצינית בגובה הסכר - לדון בתיקון ולהכניס שינוי בטעיף המדובר על גובה התגמול. זו היא הצעתו הטקורית של חבר-הכנסת סוטסק ואני מצטרף אליה. ועדת העבודה תביא את הצעת התיקון לאיסור הכנסת. (א. סוטסק) אני חושב שאין צורך באיסור הכנסת). כדי לתת אפשרות להביע דעה או הסתייגות עלינו להביא זאת למליאה.

אני מתנגד להצעת חברת-הכנסת לטון בנוגע לחלוקה מיוחדת של הנכיס והענקת תגמול מיוחד לנכיס של 100% - 80%. לא היתה כל דרישה כזו וגם הרופאים הציבוריים שלנו בדבר לא חייבו חלוקה זו, ואל לנו לחרוג מהטעגרת שנתקבלה על-ידי סוטסחיס ולהכנס לבעיה שאינה בטכנותנו.

אני מחזיק בדעתי כי יש הבדל בין נכיס של 50% לנכיס של 35%, ואיני סבור כי הנכיס צודקים בדרישתם להסוות את זכויותיהם לגבי תגמול חדסי. יחד עם זה אני מחייב את ההצעה של מטרד הבטחון, כי במקרה של חוסר עבודה שלא באסמת הנכה, הנכיס בדרגת נכות של 35% ומעלה צריכיס לעבור לתגמול חדסי.

הפחתה. אני מבין את הרעיון שהעלה ד"ר הרמל, הוא מציע שיטה מסוימת שיש בה הגיון מסוים, אבל היא מנוגדת לשיטה הנהוגה כיום. הוא מציע להנסיך את סיעוד התגמול ולהגדיל את זכות ההנאה במקרה של חוסר עבודה או במקרים אחרים. (י. הרמל) דרך זו אתה מציע לגבי הנכיס של 35% עד 50%). אומר גלויות, לו היינו עכסיו בראסית השיקום, בראסית בעיית הנכיס, יתכן והיינו שוקלים הצעה זו - אשר אני רואה בה גרעין טוב. כיום כבר רוב הנכיס שוקסו וסודרו, אנו נכנסנו לרוסינה מסוימת, ואם נהפוך עכסיו את הקערה על פיה, חוטסני טרק נסתנך. אני חוטס מאד מפני הסתבכות זו, אסנא אין זו נימוק מסכנע, אבל זוהי האמת.

סייסנו את הוויכוח על 4 טאלות היסוד ואנו עוברים להצבעות.

1) הצמדה.

אני מעמיד להצבעה את הצעת חברת-הכנסת סוטסק האומרת: יש למצא, יחד עם מטרד המספססיס, ניסוח מתאים אשר לפיו תהיה לוועדת העבודה סמכות, ככל עת שתראה צורך בכך, להציע ביזמתה היא תיקון בחוק הקייס.

ה צ ב ה

הצעת חברת-הכנסת סוטסק בתקבלה.

היו"ר ע. גוברין: (2) תגמול חדסי לנכיס של 35% - 50%.

יש סתי הצעות:

(א) הצעת חברת-הכנסת לטון האומרת שיש להכליל את הנכיס בדרגות 35% עד 50% במסגרת מקבלי התגמולים החדסיים;

(ב) הצעת מטרד הבטחון להכליל את הנכיס בדרגות 35% - 50% במסגרת מקבלי התגמולים החדסיים במקרה והנכיס הם מחוסרי עבודה או פרנסה שלא באסמתם.

אד.

ה צ ב ע ה

הצעת חברת-הכנסת למדון להעניק תגמול חדשי סגנוע לנכים 35%-50% בתקבלה.

הינ"ר ע. גוברנין: אני אערער על החלטה זו.

אני מעמיד להצבעה את הצעת חברת-הכנסת למדון האומרת כי יש להעניק לנכים בדרגות נכות גבוהות של 80% - 100% תגמול יסוד יותר גבוה.

ה צ ב ע ה

הצעת חברת-הכנסת למדון בתחנה.

ח. למדון: אני אגיש הסתייגות בנדון.

הינ"ר ע. גוברנין: אשר להעלאת תגמול היסוד לא היו בינינו חילוקי-דעות בנדון. היתה הצעה להעלות את התגמול ב- 3 - 2 ל"י, והצעה אחרת אסרה להעלות את התגמול ב- 5 ל"י. אני מציע כי את ההכרעה בסאלה זה נעביר לוועדת המסנה.

(3) הפחתות.

אני מעמיד להצבעה את הצעת סדר הבטחון האומרת: הפחתות תחילה רק לאחר שנכה המקבל סכר סרוויח סכום הסוה לתגמוליו של נכה בעל 100%, ונכה בעל עסק פרטי לאחר שהכנסותיו תגענה לסייעור תגמוליו של נכה 57%.

ה צ ב ע ה

הצעת סדר הבטחון בגוגע להפחתות בתקבלה.

הינ"ר ע. גוברנין: סיימנו את ההצבעה בנקודות היסוד ועכסיו עלינו לעבור על כל סעיפי החוק ולהכנס לפרטיו מבחינת התוכן והניסוח. אני מציע כי בסיל זאת על ועדת מסנה סצומסת אשר בה יהיו סיוצגים כל הסיעות. ועדת המסנה תעביר את הערותיה ומסקנותיה למליאת הוועדה.

הוחלט: ועדת המסנה לענין חוק הנכים תהיה סורכבת סהחברים:

- ג. סברסקי - סרכוז;
- א. תבורי, ח. למדון, י. הרמל,
- א. סוסטק, א. וילנסקה, ר. בסטובי.

הינ"ר ע. גוברנין: ישיבת ועדת המסנה תתקיים ביום סליסי הבא בסעה 10.30.

הישיבה נעולה.

הישיבה נועלה בסעה 12.30.